

Brüssel, 13.3.2020
COM(2020) 114 final

2020/0044 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse nõukogu määrust (EU) nr 2012/2002, et anda finantsabi liikmesriikidele ja ELiga ühinemisläbirääkimisi pidavatele riikidele, keda ulatuslik rahvatervise hädaolukord tõsiselt mõjutab

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Alates esimestest COVID-19 nakkusjuhtumitest on EL teinud väsimatult tööd, et toetada liikmesriike ja nende kodanikke kriisiga toimetulekul.

Kasutusele on võetud komisjoni üldine kiirhoiatussüsteem ARGUS ja kriisikoordineerimiskomitee tuleb kokku korrapäraselt, et koordineerida komisjoni ja ELi ametite kõigi asjaomaste osakondade ja teenistuste tegevust. Komisjon on loonud ka kriisile reageerimist koordineeriva poliitilise tasandi rühma, mis koosneb enim mõjutatud poliitikavaldkondade eest vastutavast viiest volinikust:

Pärast 10. märtsil 2020 toimunud ELi juhtide COVID-19 puhangule reageerimise teemalist videokonverentsi tõhustab komisjon veelgi oma reageerimist koroonaviiruse ehk COVID-19 puhangule kõigis valdkondades ja koordineerib liikmesriikide meetmeid. Kriisil, millega me koroonaviiruse tõttu silmitsi seisame, on nii väga ulatuslik inimlik mõõde kui ka võimalik suur majanduslik mõju. Seetõttu on oluline, et EL ja selle liikmesriigid tegutseksid otsustavalt ja ühiselt, et ohjeldada viiruse levikut ja aidata haigestunud ning võidelda majanduslike probleemidega.

Selle ühise koordineeritud reageerimise osana võib Euroopa Liidu Solidaarsusfondil (ELSF) olla oluline roll liikmesriikidele ELi solidaarsuse väljendamisel seoses hädaolukorraga toimetulekuga.

Praegu ei ole võimalik olemasoleva vahendi abil ELi tasandil asjakohaselt reageerida sellistele ulatuslikele rahvatervise hädaolukordadele nagu COVID-19.

Käesoleva määruse eesmärk on seega laiendada ELSFi kohaldamisala nii, et see hõlmaks ulatuslikke rahvatervise hädaolukordi, ja määrata kindlaks rahastamiskõlblikud erimeetmed.

ELSF loodi 2002. aastal, et toetada ELi liikmesriike ja läbirääkijariike selliste suurte looduskatastroofide korral nagu üleujutused, tormid, maavärinad, vulkaanipursked, metsatulekahjud või põud. Fondi võib kaasata kahju kannatanud riigi taotluse alusel, kui katastroofi mõju on nii suur, et Euroopa tasandil sekkumine on õigustatud. Fondi toimimine on ELi tõelise solidaarsuse käegakatsutav väljendus, mille raames liikmesriigid nõustuvad üksteist toetama, tehes ELi eelarve kaudu kättesaadavaks täiendavad rahalised vahendid. ELSF tegevus on praegu siiski rangelt piiratud looduskatastroofidega, mis põhjustavad füüsilisi kahjustusi, nagu üleujutused, tormid, maavärinad jms. Komisjon võib anda abikõlblikele riikidele rahalist abi kuni 500 miljonit eurot aastas 2011. aasta hindades.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesoleva ettepaneku eesmärk on muuta nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta („määrus (EÜ) nr 2012/2002“), et laiendada selle kohaldamisala ulatuslikele rahvatervise hädaolukordadele.

Peamised tunnused ja sisulised erinevused on järgmised:

geograafilist kohaldamisala ei muudeta; see piirdub ELi liikmesriikide ja ELiga liitumisläbirääkimisi pidavate riikidega. Sisulist kohaldamisala on siiski laiendatud, et hõlmata tõsisid kriisiolukordi, mis tulenevad rahvatervisealastest ohtudest.

Ettemaksed võeti kasutusele ELSFi määruse läbivaatamise käigus 2014. aastal ja need jõustusid alates 2015. aastast. Ettemakseid hakati tegema eelkõige seetõttu, et ELSFi vahendite kasutamiseks ja toetuse täies mahus väljamaksmiseks vajalik menetlus on liiga pikk

(tavaliselt kuni üks aasta) ning et raske kriisiolukord nõudis kiiremat reageerimist. Lisaks leiti, et pikad toetuse maksmise tähtajad kahjustasid ELi kuvandit.

Ettemaksete suuruseks kehtestati 10 % ELSFi eeldatavast toetusest ja piirmääraks kuni 30 miljonit eurot. Selgus, et sellest siiski ei piisa. Väiksemate katastroofide korral ulatub ELSFi toetus paari miljoni euroni ja ettemakse suurus on seega vaid mõnisada tuhat eurot, millest on vähe abi. Väga suurte katastroofide puhul, nagu Abruzzo maavärin, mille kahjude suurus oli 22 miljardit eurot ja ELSFi toetus 1,2 miljardit eurot, oli ettemaksu suurus vaid 30 miljonit eurot, mida on ilmselgelt liiga vähe. Mõlema stsenaariumi puhul on ettemakse mõju kohapeal ebaproportsionaalne. ELSFi hiljutise järeelhindamise (aastad 2002–2017) tulemused kinnitavad eespool esitatud analüüsi.

Seepärast teeb komisjon ettepaneku, et kõigi konkreetsete katastroofikategooriate puhul suurendatakse ettemakse määra 25 %-ni fondi eeldatavast toetusest ja ettemaksu maksimummääraks kehtestatakse 100 miljonit eurot.

Komisjon teeb ka ettepaneku suurendada ELSFi ettemaksetega seotud assigneeringute kogusummat aastaeelarves 50 miljonilt eurolt 100 miljonile eurole.

Fondi kasutuselevõtmine kehtiva korra alusel oleks võimalik üksnes abikõlbliku riigi taotluse alusel. Pärast komisjoni hinnangut ja ettepanekut eelarvapädevale institutsioonile rahalise abi suuruse kohta võtab viimatinimetatu vastu asjaomase lisaelarve. Seejärel võtab komisjon vastu rakendusotsuse, mille tulemusena makstakse ELSFi toetus.

Abikõlblikud meetmed piirduvad erakorraliste üldmeetmetega. Neid laiendatakse, et hõlmata elanikkonna abistamine tervishoiukriiside korral, sealhulgas meditsiiniline abi, ja meetmed nakkushaiguse edasise leviku piiramiseks.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on osa meetmetest, millega reageeritakse praegusele COVID-19 pandeemiale. See põhineb olemasoleval poliitikavahendil. Laiendades praeguse ELSFi kohaldamisala, täidab see lünga kehtivates õigusaktides ja võimaldab liidul võtta kõikehõlmavaid meetmeid, et reageerida ulatuslikele rahvatervise hädaolukordadele. Vastavus liidu muule poliitikale, eelkõige ühtekuuluvuspoliitikale, tagatakse mitmete õigusnormidega, millega muuhulgas välistatakse topeltrahastamine ja nõutakse riigihanke-eeskirjade ning usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte järgimist.

2. **ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORSIONAALSUS**

- **Õiguslik alus**

Kuna tegemist on kehtiva määruse muutmisega, siis järgitakse määruse (EÜ) nr 2012/2002 õiguslikku alust, st Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 175 sätteid ja artikli 212 sätteid seoses ELiga liitumisläbirääkimisi pidavate riikidega.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepaneku eesmärk on laiendada ELSFi kohaldamisala, et näidata üles Euroopa solidaarsust liikmesriikidega, andes fondist abi mõjutatud elanikkonna abistamiseks, aidata kaasa normaalsete elutingimuste kiirele taastamisele mõjutatud piirkondades ja ohjeldada nakkushaiguste levikut.

ELSFil aluseks on subsidiaarsuse põhimõte. See tähendab, et EL peaks sekkuma ainult juhul, kui liikmesriik ei suuda enam ise kriisiga toime tulla ja vajab abi. Seadusandja leidis, et loodusõnnetuste puhul tekib selline olukord juhul, kui otsene kogukahju ületab teatava

künnise. Majanduslik jätkukahju hüvitamisele ei kuulu, kuna seda on liiga keeruline kiiresti, usaldusväärset ja võrreldavalt kindlaks määrata. Seetõttu kehtestati loodusõnnetuste puhul künniseks otsene kahju, mis ületab 0,6 % kogurahvatulust (GNI) või kolm miljardit eurot (2011. aasta hindades), kusjuures kohaldatakse väiksemat summat. Kõnealune topeltkriteerium valiti seetõttu, et üks kindlaksmääratud summa ei kajasta liikmesriikide majanduse tugevuse (ja seega ka nende eelarvesuutlikkuse) märkimisväärseid erinevusi ning võib kaasa tuua suure ebaõigluse ja liikmesriikide ebavõrdse kohtlemise. Ühtse protsendimäära kehtestamine viiks selleni, et väiksemate liikmesriikide puhul oleks probleemiks liiga madal toetusmäär, suuremate liikmesriikide puhul aga liiga kõrge künnis.

Ulatuslike tervist ohustavatele hädaolukordade puhul on otsest kahju vaevalt võimalik hinnata. Seega ei saa kasutada loodusõnnetuste korral kohaldatavat lähenemisviisi. Selle asemel teeb komisjon ettepaneku lähtuda rahalisest koormusest liikmesriikide eelarvele, et tulla toime lisavajadustega. See langeb üldjoontes kokku riigi kantava otsese kahjuga, mis vastab fondist rahastamise tingimustele (näiteks avaliku sektori taristu taastamise kulud, elanikkonna ja päästeteenistuste abistamine jne) loodusõnnetuste korral. Riigi kantava kogukahju toetuskõlblik osa võib olla väga erineva suurusega, sõltuvalt katastroofi iseloomust ja kannatada saanud riigist. Keskmiselt moodustab see ligikaudu 50 % kogukahjust.

Seepärast teeb komisjon ettepaneku mitte muuta põhimõtteid, mille alusel ELSFist toetust antakse. Seega määratakse ELSFist avalikule sektorile hädaolukorras reageerimise meetmete võtmise tõttu abikõlblikule riigile tekkiva avaliku sektori finantskoormuse katmiseks antava toetuse miinimummääraks kas 0,3 % kogurahvatulust või 1,5 miljardit eurot 2011. aasta hindades, st pool looduskatastroofide korral kohaldatava toetuse suurusest.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas. See ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik kehtiva vahendiga seatud eesmärkide saavutamiseks.

- **Õigusakti valik**

Tehakse ettepanek muuta kehtivat määrust (EÜ) nr 2012/2002, et kasutada kehtestatud menetlusi ja tavasid toetusetaoluste koostamiseks ja hindamiseks ning toetuse rakendamiseks ja sellest teatamiseks.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Aastaid 2002–2017 hõlmava järelhindamise käigus leiti, et fond on väärtuslik vahend, mis võimaldab ELil katastroofiolukordades sekkuda ja pakub katastroofijärgsel reageerimisel liikmesriikides ja läbirääkijariikides ELi lisaväärtust. Järelhindamises kutsuti üles pöörama rohkem tähelepanu poliitikameetmetele, mis aitaksid fondi sekkumisvõimalusi veelgi suurendada.

- **Konsulterimine sidusrühmadega**

Kuna ettepanek tuli koostada kiiresti, et kaasseadusandjad saaksid selle õigel ajal vastu võtta, ei olnud sidusrühmadega võimalik konsulteerida.

- **Mõju hindamine**

Kuna ettepanek oli kiireloomuline, siis mõju ei hinnatud.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek jääb vastavusse olemasoleva solidaarsusfondiga, andes rahalist toetust vahetuks abiks liikmesriigi või kandidaatriigi taotluse alusel.

Seepärast teeb komisjon ettepaneku, et kõigi konkreetsete katastroofikategooriate puhul suurendatakse ettemakse määra 25 %-ni fondi eeldatavast toetusest ja ettemaksu maksimummääraks kehtestatakse 100 miljonit eurot.

Komisjon teeb ka ettepaneku suurendada ELSFi ettemaksetega seotud assigneeringute kogusummat aastaeelarves 50 miljonilt eurolt 100 miljonile eurole. Selleks et vahendid oleksid vajaduse korral õigel ajal kättesaadavad, teeb komisjon ettepaneku lisada 2020. aasta eelarvesse täiendavaid assigneeringuid kuni 50 miljoni euro ulatuses.

Fondi puhul ettenähtud finantsraamistik toetub samuti olemasolevale solidaarsusfondile, mille aastane summa on 500 miljonit eurot (2011. aasta hinnad). Igal juhul võetakse vajalikuks peetav abisumma kasutusele paranduseelarve kaudu. Nagu praegugi, peaks iga aasta 1. oktoobril alles olema vähemalt üks neljandik fondi aastasest summast, et katta aasta lõpuni tekkivad vajadused.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

ELi rahalise toetuse rakendamisel tuleb tagada võimalikult suur läbipaistvus ja nõuetekohane kontroll rahaliste vahendite kasutamise üle. Liikmesriikide ja komisjoni aruandluskohustust kohaldatakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 2012/2002.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse nõukogu määrust (EU) nr 2012/2002, et anda finantsabi liikmesriikidele ja ELiga ühinemisläbirääkimisi pidavatele riikidele, keda ulatuslik rahvatervise hädaolukord tõsiselt mõjutab

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 175 kolmandat lõiku ja artikli 212 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu Solidaarsusfond (edaspidi „fond“) loodi nõukogu määrusega (EÜ) nr 2012/2002³. Fond loodi selleks, et anda liikmesriikidele katastroofijärgset rahalist toetust ja väljendada Euroopa Liidu solidaarsust hädaolukorras.
- (2) Ulatuslike rahvatervise hädaolukordade korral peaks liit näitama üles solidaarsust liikmesriikide ja asjaomase elanikkonnaga, andes rahalist abi, et aidata mõjutatud elanikkonda, aidata kaasa normaalsete elutingimuste kiirele taastamisele mõjutatud piirkondades ning ohjeldada nakkushaiguste levikut.
- (3) Liit peaks ulatuslike rahvatervise hädaolukordade korral näitama üles solidaarsust ka riikidega, kes peavad läbirääkimisi Euroopa Liiduga ühinemise üle.
- (4) Ulatuslik kriisiolukord võib tuleneda rahvatervisega seotud hädaolukordadest, eelkõige ametlikult väljakuulutatud viirusepandeemiast. Fond võimaldab liidul aidata mobiliseerida inimeste esmavajadusi katvaid hädaabiteenistusi ning aidata kaasa kahjustatud põhitaristu kiirele taastamisele, et taaselustada majandustegevus katastroofipiirkondades. Kõnealuse fondi tegevus on praegu siiski piiratud looduskatastroofidega, mis põhjustavad füüsilist kahju, ega hõlma bioloogilistest ohtudest tingitud katastroofe. Tuleks kehtestada sätted, mis võimaldaksid liidul sekkuda ulatuslike rahvatervise hädaolukordade korral.
- (5) Võetava meetme eesmärk on täiendada asjaomase riigi tehtavaid jõupingutusi sellistel juhtudel, kui kriisiolukorra tagajärjed on niivõrd tõsised, et kannatanud riigid ei suuda lahendada seda olukorda üksnes oma vahenditega. Kuna liikmesriigid üksi ei saa täiel määral täita seda eesmärki, mis meetmete ulatuse ja mõju tõttu on paremini saavutatav

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3.

liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (6) Kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega peaksid käesoleva määruse kohased meetmed piirduma ulatuslike rahvatervise hädaolukordadega. Sellised olukorrad tuleks määratleda vastavalt nendele reageerimiseks vajalikele riiklikele kulutustele.
- (7) Liidu abi peaks asjaomaste riikide jõupingutusi täiendama ning seda tuleks kasutada riiklike kulutuste selle osa katmiseks, mis on ette nähtud kõige tähtsamateks hädaolukorrast tingitud erakorralisteks meetmeteks.
- (8) Subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt tuleks liidu abi anda üksnes kahjustatud riigi taotluse alusel. Komisjon peaks tagama, et riikide esitatud taotlusi käsitletakse õiglaselt.
- (9) Komisjonil peaks olema võimalik teha kiireid otsuseid konkreetsete rahaliste vahendite määramise kohta ja neid vahendeid viivitamata kasutada. Seetõttu tuleks ettemakseid käsitlevaid sätteid täiendada ja suurendada ettemaksemäära.
- (10) Käesolev määrus peaks jõustuma võimalikult kiiresti, järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (11) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 2012/2002 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 2012/2002 muudetakse järgmiselt.

1. Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

1. Liikmesriigi või liiduga ühinemisläbirääkimisi pidava riigi (edaspidi „abikõlblik riik”) taotluse korral võib fondi vahendid kasutusele võtta juhul, kui kõnealuse abikõlbliku riigi territooriumil on toimunud suur või piirkondlik looduskatastroof või on aset leidnud ulatuslik rahvatervise hädaolukord, mis mõjutab tõsiselt elutingimusi, inimeste tervist, looduskeskkonda või majandust kõnealuse abikõlbliku riigi ühes või mitmes piirkonnas.

Otsest kahju, mis on looduskatastroofi otsene tagajärg, käsitatakse kõnealuse looduskatastroofi põhjustatud kahju osana.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „suur looduskatastroof” looduskatastroofi, mis põhjustab abikõlblikus riigis otsest kahju, mis ületab 2011. aasta hindade järgi 3 000 000 000 eurot või on suurem kui 0,6 % kõnealuse riigi kogurahvatulust.
3. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „ulatuslik rahvatervise hädaolukord“ abikõlblikus riigis bioloogilist päritolu eluohtlikku või muul viisil tõsist terviseohtu, mis mõjutab tõsiselt inimeste tervist ja nõuab edasise leviku piiramiseks otsustavate meetmete võtmist, ja mille tulemuseks on hädaolukorras reageerimise meetmete võtmise tõttu abikõlblikule riigile tekkiv avaliku sektori finantskoormus, mis on hinnanguliselt üle 1 500 000 000 euro 2011. aasta hindades või suurem kui 0,3 % tema kogurahvatulust.

4. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „piirkondlik looduskatastroof” looduskatastroofi, mis põhjustab abikõlbliku riigi NUTS 2. tasandi piirkonnas otsest kahju, mis on suurem kui 1,5 % kõnealuse piirkonna sisemajanduse koguproduktist (SKP). Erandina esimeses lõigus sätestatust, kui asjaomane piirkond, kus looduskatastroof aset leidis, on ELi toimimise lepingu artikli 349 tähenduses äärepoolseim piirkond, tähendab „piirkondlik looduskatastroof” looduskatastroofi, mis põhjustab otsest kahju, mis on suurem kui 1 % kõnealuse piirkonna SKPst. Kui looduskatastroof on seotud mitme NUTS 2. tasandi piirkonnaga, kohaldatakse künnist kõnealuste piirkondade keskmise SKP suhtes, mis on kaalutud vastavalt kogukahju osale igas piirkonnas.
 5. Fondi vahendeid võib samuti kasutusele võtta abikõlbliku riigi looduskatastroofi korral, mis on suur looduskatastroof ka naabruses paikneva abikõlbliku riigi jaoks.
 6. Käesoleva artikli kohaldamisel kasutatakse Eurostati ühtlustatud statistilisi andmeid.“
2. Artikli 3 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:
- „1. Abi antakse fondist rahalise toetuse vormis. Iga abikõlbliku katastroofi puhul määratakse abikõlblikule riigile ühekordne rahaline toetus.
 2. Fondi eesmärk on toetada asjaomaste riikide jõupingutusi ning katta osa nende avaliku sektori kulutustest, et aidata abikõlblikul riigil olenevalt abikõlbliku katastroofi liigist võtta järgmisi hädaolukorras ja päästeoperatsioonides esmatähtsaid meetmeid:
 - (a) taastada infrastruktuuri ja energeetika, veevarustuse ja heitvee, telekommunikatsiooni, transpordi, tervise ja hariduse valdkonna seadmete töökorda;
 - (b) korraldada asjaomase elanikkonna vajadusi rahuldav ajutine majutus ja päästeteenistuste rahastamine;
 - (c) kindlustada kaitseinfrastruktuurid ja -meetmed kultuuripärandi kaitseks;
 - (d) puhastada katastroofipiirkonnad, sealhulgas looduslikud alad, järgides asjakohasel juhul ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise, ning taastada viivitamata kahjustatud looduslikud alad, et vältida pinnase erosiooni vahetut mõju;
 - (e) anda ulatuslikust rahvatervise hädaolukorrast mõjutatud elanikkonnale kiiresti abi, sealhulgas arstiabi, ja kaitsta elanikkonda selle ohu eest, samuti võtta meetmeid, mis hõlmavad haiguste leviku ennetamist, seiret või tõrjet, rahvatervist ohustavate tõsiste riskide vastu võitlemist või sellise mõju leevendamist, mida need riskid rahvatervisele avaldavad.

Punkti a kohaldamisel tähendab „töökorra taastamine” infrastruktuuri ja seadmete looduskatastroofieelse olukorra ennistamist. Kui looduskatastroofieelse olukorra ennistamine ei ole õiguslikult võimalik või majanduslikult põhjendatud või kui abisaajariik otsustab kahjustatud infrastruktuuri või seadmed mujale viia või parandada nende funktsionaalsust, et suurendada nende suutlikkust tulevastele looduskatastroofidele vastu pidada, võib fondist rahastada taastamiskulusid ainult nende esialgse olukorra taastamiseks vajalike hinnanguliste kulude ulatuses.

Teises lõigus osutatud kulusid ületavaid kulusid rahastab abisaajariik oma rahalistest vahenditest või võimaluse korral muudest liidu rahalistest vahenditest.

Punkti b kohaldamisel tähendab „ajutine majutus” majutamist, mis kestab seni, kuni asjaomane elanikkond saab pärast parandus- ja taastustööde lõppu pöörduda tagasi oma kodudesse.“

3. Artikli 4a lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Ettemakse summa ei ületa 25 % eeldatavast finantstoetuse summast ega ole mingil juhul suurem kui 100 000 000 eurot. Kui rahalise toetuse lõplik suurus on kindlaks määratud, võtab komisjon ettemakse summat enne rahalise toetuse lõppmakse tegemist arvesse. Komisjon nõuab sisse alusetult tehtud ettemaksed.“

4. Artikli 8 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Abisaajariik esitab hiljemalt kuus kuud pärast 18 kuu möödumist lõikes 1 osutatud kuupäevast fondi rahalise toetuse rakendamise aruande koos selgitusega kulutuste põhjendatuse kohta ning näitab ära asjaomaste meetmete rahastamiseks muudest allikatest saadud summad, nende hulgas kindlustusmaksed ja hüvitised kolmandatelt isikutelt.

Rakendamisaruandest täpsustatakse sõltuvalt abikõlbliku katastroofi olemusest:

- (a) ennetusabinõud, mis abisaajariik on võtnud või kavandanud, et edaspidiseid kahjusid piirata ja hoida ära (niivõrd kui see on võimalik) samalaadsete looduskatastroofide või rahvatervist ohustavate hädaolukordade kordumine, sealhulgas kirjeldatakse sel eesmärgil Euroopa struktuurifondide ja investeerimisfondide kasutamist;
- (b) katastroofiriski ennetamist ja ohjamist käsitlevate asjakohaste liidu õigusaktide rakendamise seis;
- (c) katastroofist saadud kogemused ja meetmed, mis on võetud või kavandatud selleks, et tagada keskkonnakaitse ning vastupanuvõime kliimamuutuse ja rahvatervist ohustavate hädaolukordadega toimetulekuks ning
- (d) muu asjakohane teave võetud ennetus- ja leevendusmeetmete kohta seoses looduskatastroofi või rahvatervist ohustava hädaolukorra laadiga.

Rakendamisaruandest lisatakse sõltumatu auditeerimisasutuse arvamus, mis on koostatud rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardite kohaselt ja milles kinnitatakse, et kulutusi põhjendav selgitus annab tõese ja erapooletu ülevaate ning et fondi rahaline toetus on õiguspärane ja korrektne ning kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 59 lõikega 5 ja artikli 60 lõikega 5.

Esimeses lõigus osutatud menetluse lõppedes lõpetab komisjon fondist abi andmise.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub [...] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EU) nr 2012/2002, et anda finantsabi liikmesriikidele ja ELiga ühinemisläbirääkimisi pidavatele riikidele, keda ulatuslik rahvatervise hädaolukord tõsiselt mõjutab

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

13. Regionaalpoliitika; 13 06 01. Liikmesriikide toetamine tõsise loodusõnnetuse korral, mis mõjutab oluliselt elutingimusi, looduskeskkonda või rahvamajandust

1.3. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.3.1. Lühiviiv- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Käesolev määrus jõustub [...] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

1.3.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda erinevatest teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

Euroopa Liidu Solidaarsusfondi (ELSF) loomise eesmärk oli näidata üles solidaarsust liikmesriikidega, keda on suure looduskatastroofi tagajärjel tabanud tõsine kriis, millest ülesaamiseks asjaomase liikmesriigi eelarvevahenditest arvatavasti ei piisa. Käesoleva ettepanekuga laiendatakse seda loogikat ulatuslikust rahvatervise hädaolukorrast tulenevale finantskoormusele.

1.3.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Fondi põhjaliku hindamise käigus selgus, et ELSF on osutunud väga tõhusaks vahendiks, mis aitab liikmesriikidel looduskatastroofide tagajärgedega toime tulla⁴.

1.3.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Käesolev määrus jääb mitmeaastases finantsraamistikus ELSFi jaoks eraldatud maksimumsumma piiresse ja on seega mitmeaastase finantsraamistikuga kooskõlas.

1.3.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

Määrusega ei suurenda ELSFi jaoks ette nähtud maksimumsummat. Liidu poolt sekkumiseks ette nähtud toetust rahastatakse liidu üldeelarvest.

1.4. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

Piiramatu kestusega ettepanek

⁴ SWD(2019) 187.

Peetakse kinni ELSFi 2020. aasta maksimaalse eraldise ülemmäärast (597,546 miljonit eurot pluss 552,978 eurot, mis kanti üle 2019. aastast).

1.5. Ettenähtud eelarve täitmise viisid⁵

Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

- oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- rakendusametite kaudu

Eelarve jagatud täitmine koostöös liikmesriikidega

Eelarve kaudne täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- Euroopa Investeerimispongale ja Euroopa Investeerimisfondile;
- finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- avalik-õiguslikele asutustele;
- avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Mitme eelarve täitmise viisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

EI KOHALDATA

⁵ Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Sama, mis on sätestatud nõukogu määruses (EÜ) nr 2012/2002 (looduskatastroofide korral).

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus.*

Sama, mis on sätestatud nõukogu määruses (EÜ) nr 2012/2002.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Sama, mis on sätestatud nõukogu määruses (EÜ) nr 2012/2002.

2.2.3. *Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).*

Sama, mis on sätestatud nõukogu määruses (EÜ) nr 2012/2002.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Sama, mis on sätestatud nõukogu määruses (EÜ) nr 2012/2002.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja eelarveread, millele mõju avaldub

--Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Number	Liigendatud/liigendamata ⁶	EFTA riigid ⁷	kandidaatriigid ⁸	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
Rubriik 9: Erivahendid	13 06 01 – Liikmesriikide toetamine tõsise loodusõnnetuse korral, mis mõjutab oluliselt elutingimusi, looduskeskkonda või rahvamajandust	Liigendatud	EI	EI	EI	EI

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

Määrusel puudub finantsmõju.

Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis jäävad mitmeaastases finantsraamistikus ELSFile ette nähtud maksimumsumma piiresse.

eurodes

Mitmeaastase finantsraamistiku	9	Erivahendid
--------------------------------	---	-------------

⁶ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

⁷ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁸ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

rubriik		
----------------	--	--

			2019	2020	2021	2022	2023	Järgnevad aastad	KOKKU
• Tegevusassigneering									
13 06 01 – Liikmesriikide toetamine tõsise loodusõnnetuse korral, mis mõjutab oluliselt elutingimusi, looduskeskkonda või rahvamajandust	Kulukohustused	(1a)							
	Maksed	(2 a)							
Assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3							
	Maksed	= 2a + 2b +3							

•Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)							
	Maksed	(5)							
•Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU			(6)						
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 9 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6							
	Maksed	= 5 + 6							

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki, tuleb eelmist jaotist korrata:

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik		
---	--	--

Selle punkti täitmisel tuleks kasutada haldusalaste eelarveandmete tabelit, mis on esitatud [õigusaktile lisatava finantsselgituse lisa](#) (sisekorraeeskirjade V lisa), ja laadida see üles DECIDE võrku talitustevahelise konsulteerimise eesmärgil.

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			KOKKU
PEADIREKTORAAT: <.....>									
•Personalikulud									
• Muud halduskulud									
Peadirektoraat KOKKU <.....>	Assigneeringud								

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N ⁹	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused								
	Maksed								

⁹ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida rakendamise esimene aasta (näiteks: 2021). Sama tuleb teha ka järgnevate aastate puhul.

3.2.2. Tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (hinnang)

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid ↓			Aasta 2020		Aasta		Aasta		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)								VÄLJUNDID			
	KOKKU																			
	Väljundi liik ¹⁰	Keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ¹¹ ...																				
- Väljund																				
- Väljund																				
- Väljund																				
Erieesmärk nr 1 kokku																				
ERIEESMÄRK nr 2																				
- Väljund																				
Erieesmärk nr 2 kokku																				
KULUD KOKKU																				

¹⁰ Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

¹¹ Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- Ettepanek ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Inimressursside ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või peadirektoraadi siseselt ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N ¹²	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)	KOKKU
--	--------------------------	----------------	----------------	----------------	---	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5							
Inimressursid							
Muud halduskulud							
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 kulud kokku							

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5¹³ välja jäävad kulud							
Inimressursid							
Muud halduskulud							
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud kokku							

KOKKU							
--------------	--	--	--	--	--	--	--

¹² Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida rakendamise esimene aasta (näiteks: 2021). Sama tuleb teha ka järgnevate aastate puhul.

¹³ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.3.1. Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek ei hõlma personali kasutamist.

Personalikulude ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või peadirektoraadi siseselt ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

	Aasta N	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)					
XX 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)					
XX 01 01 02 (delegatsioonides)					
XX 01 05 01/11/21 (kaudne teadustegevus)					
10 01 05 01/11 (otsene teadustegevus)					
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)¹⁴					
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)					
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored spetsialistid delegatsioonides)					
XX 01 04 aa¹⁵	- peakorteris				
	- delegatsioonides				
XX 01 05 02/12/22 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)					
10 01 05 02/12 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)					
Muud eelarveread (märkige)					
KOKKU					

XX tähistab asjaomast poliitikavaldkonda või eelarvejaotist.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadi sise ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuväline personal	

¹⁴ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

¹⁵ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

3.2.4. *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*

Ettepanek/algatus:

on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu.

tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomases rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruces sätestatud erivahendite kasutuselevõtu.

Selgitage, millised toimingud on vajalikud, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele ning nimetades kasutatavad rahastamisvahendid.

nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist.

Selgitage, millised toimingud on vajalikud, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. *Kolmandate isikute rahaline osalus*

Ettepanek/algatus:

ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

Assigneeringud eurodes

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

X Ettepanekul puudub finantsmõju tuludele.

Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

- omavahenditele
- muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid X mõjutav sihtotstarbeline tulu

eurodes

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

EI KOHALDATA

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave)